

Свјетски дан позоришта, 27. март 2014.

„Гдје год постоји људско друштво, ту је и неукротиви Дух представе.“

Брет Бејли

Међународни дан позоришта 27. март, Народно позориште Републике Српске обиљежава ове године извођењем представе „Народни посланик“ (редитељ Никола Пејаковић). Поруку која традиционално прати овај догађај, а чији је аутор ове године Брет Бејли (јужноафрички драмски писац, дизајнер, редитељ), прочитаће Љиљана Чекић, глумица Народног позоришта Републике Српске.

Истог дана Народно позориште Републике Српске приказаше у Бијељини, на фестивалу „Дани комедије“, представу „Жиранти“ аутора Марија Ћулума (коредитељи: Жељко Стјепановић и Александар Пејаковић).

На иницијативу Међународног позоришног института (ITI), од 1961. године, широм свијета 27. марта обиљежава се Свјетски дан позоришта. Први пут у Хелсинкију, а затим у Бечу на деветом ITI конгресу, јуна 1961. године, тадашњи председник Арви Кивима из Финске, предложио је да се прославља Свјетски дан позоришта. На тај дан, позоришта у свијету, национални центри Међународног позоришног института и читава међународна позоришна заједница, организују разне позоришне манифестације, од којих је најважнија традиционална међународна порука коју, на позив ITI-ја, увјек пише позоришна личност свјетског угледа.

Порука се преводи на више од 20 језика, чита пред десетинама хиљада гледалаца у позориштима, штампа и емитује у стотинама новина, часописа, радио и тв станица на свим континентима.

Прву поруку за Свјетски дан позоришта написао је Жан Кокто 1962. године.

„Под крошњама у засеоцима, на модерно опремљеним сценама свјетских метропола; у школским дворанама, на пољима, у храмовима; у страћарама, на трговима, у друштвеним центрима и градским подземљима, сједињавамо се путем пролазних позоришних свјетова које стварамо да бисмо изразили сву нашу сложеност, разноликост, рањивост, како у живом тијелу тако и у даху, у гласу.

Окупљамо се да плачемо и да се сјећамо; да се смијемо и проматрамо; да учимо, афирмишемо, замишљамо. Да се дивимо достигнућима технологије и оваплоћујемо богове. Да нас оставе без даха наше могућности поимања љепоте, саосјећања и монструозности. Да осјетимо енергију и моћ. Да славимо богатство наших културних разлика и премостимо границе које нас раздвајају.

Гдје год постоји људско друштво, ту је и неукротиви Дух представе. Поникао из заједнице, он носи маске и костиме наших различитих традиција. Упреже наше језике, ритмове и покрете и отвара нови простор међу нама. А ми, умјетници који радимо са овим древним духом, ми осјећамо изазов да га урежемо у наша срца, идеје, наша тијела како бисмо открили стварност у свој њеној свјетовности и блиставој мистерији.

Да ли ми, умјетници из арена и са сцена, треба да се прилагођавамо пречишћеним захтје-вима тржишта, или пак треба да искористимо моћ коју имамо; да утремо пут у срцима и памћењу друштва, да окупљамо људе око себе, инспиришемо, опчињавамо и информишемо, и да стварамо један свијет наде и сарадње отвореног срца?"